

Fiona Hering  
MODE



**S**pannend? Een beetje wel, bekent Bas Kosters, omdat hij de show niet geheel zelf in de hand heeft. Ook voor hem komt tijdens de try-out in het Internationaal Theater Amsterdam alles pas samen. “Hoe de acteurs bewegen in de outfits, hoe ze de dialogen uitvoeren. Ik heb alle teksten van de diverse auteurs uiteraard gelezen, maar het is hún interpretatie van mijn werk. Voor theater worden dingen uitvergroot en kan de bewoording soms wat grof worden, dat was even wennen.”

Kosters loopt door zijn bomvolle studio op het NDSM-plein in Noord, waar hij zijn eigen Baswereld heeft gecreëerd. Hij richt zich de laatste jaren steeds meer op autonome kunst: wandkleden, tekeningen en een recente fascinatie voor handgeblazen oranje glazen verkeerspijpen. Daarom is het niet vreemd dat de keuze van Johan Idema, initiator en curator van *De Grote Kunstshow*, op Kosters is gevallen. Zo'n kleurrijk, breed en divers oeuvre, dat maatschappelijke en sociale thema's onderzoekt of bekritiseert, leent zich uitstekend voor theater.

Idee achter Idema's *Grote Kunstshow* is om kunstwerken uit 'die witte stille museumzaal' te halen en naar een plek te brengen waar van oudsher verhalen worden verteld: het theater. Voor de eerste editie in 2013 kon Idema geen museum vinden dat wilde meewerken. Dus startte hij met de kunstcollectie van de Rabobank, die wel enthousiast was. Acht edities verder blijkt uit publieksonderzoek van de theaters dat bezoekers de kennismaking met en de beleving van kunstwerken op deze manier inspirerender en leerzamer vinden dan in een museale omgeving. “Daar ben ik trots op.”

#### Nieuwe visies

Zijn editie over beeldend kunstenaar Joep van Lieshout was tot nog toe de succesvolste. Idema kreeg carte blanche. “Joep zei: ‘Kies uit mijn werk wat je wil’, hij vond het fijn om los te laten. Kosters zit er dicht op, dat is zoeken en aftasten, maar ook fijn. Met zijn input kan ik in samenspraak met de regisseur, acteurs en tekstschrijvers gericht scènes opbouwen.”

Kosters: “Ik wil dat mijn werk op de juiste manier overkomt, dat probeer ik te bewaken. Maar het is natuurlijk interessant dat nieuwe visies en nieuwe energie het vocabulaire van mijn werk verrijken.”

De rol van Kosters op het podium zelf zal subtiel zijn. Hij duikt wel op, maar waar en hoe wil Idema graag een verrassing houden. Het is met name de Vlaamse presentator, theatermaker en improvisatieacteur Lucas De Man die contact onderhoudt met het publiek en zorgt voor het juiste energieniveau. Ruim anderhalf uur duurt de show, onderverdeeld in elf scènes die elk een andere collectie of kunstwerk belichten. Soms met acteurs, of met audio van stemacteurs die commentaar op het werk leveren, en dan weer in interactie met het publiek, dat vragen kan

stellen aan een stelling vol Baspoppen, en nog antwoord krijgt ook.

De scène *Clowns Are People Too*, de titel van een van Kosters modecollecties uit 2014, is een kolderieke dialoog van schrijver en performer Elfie Tromp, waarin drie acteurs struikelen over de behoefte naar andere mensen te kijken, hen te beoordelen, en te gebruiken voor eigen vermaak. In een andere scène staat het wandkleed *Breasts Gone Wild* (2015) centraal. Een vrolijk en kleurrijk kleed vol borsten als druppels, vrolijke wezens en zachtaardige handen. Lucas De Man vraagt zich in gesprek met het publiek af waar dit werk voor staat. Zijn de borsten een metafoor voor zachtheid en gezelligheid, of schuilt achter het kleed een boodschap van emancipatie?



**Bas Kosters** Breed en divers oeuvre van ontwerper in theatershow

# Kleurrijk spektakel

*De Grote Kunstshow* brengt het oeuvre van ontwerper Bas Kosters naar het theater. De show vol mode en autonoom werk met acteurs en dialogen reist langs vijf steden. Een totaalbeleving waarin schoonheidsidealen, genderidentiteit, verdriet, eenzaamheid en erotiek aan bod komen.

**Zijn de borsten een metafoor voor zachtheid en gezelligheid, of staat het kleed voor emancipatie?**

Voor de scène *The Rebellious Shadow* creëerde performer en schrijver Tommy Ventevogel een intense tekst, waarin acteurs het publiek rauw – inclusief oergeluiden – confronteren met het potentieel om uit je schaduw te treden.

#### Zwarte kat met rode piemel

Theater- en hoorspelschrijver Koen Caris schreef een actuele dialoog over hoop. Storyteller Rick Steggerda maakte een heftig audioverhaal waarin de geile gele clown Crack Mac wordt geconfronteerd met zijn alter ego Eroticat. Bas Kosters: “Het gaat over een zwarte kat met een rode piemel en een hele vieze clown.” Tekeningen die Kosters maakte over eenzaamheid, toen hij in 2019 tweeënhalve

‘Mijn werk wordt soms als lichtvochtig gezien, terwijl het altijd heel serieus is, en er ook een bepaalde kwetsbaarheid in schuilt’

Ontwerper Bas Kosters



→ Bas Kosters in zijn bomvolle studio op het NDSM-plein. Rechts met Johan Idema, de initiator van *De Grote Kunstshow*. FOTO'S IVO VAN DER BENT

### Super Bowlafval

De Los Angeles Rams versloegen de Cincinnati Bengals in de Super Bowl. Dat levert tonnen aan afval op: elk jaar wordt voor miljoenen dollars aan merchandise gemaakt. Die van de verliezers wordt waardeveloos na de wedstrijd. Non-profitbedrijf Good360 distribueert de waren in ontwikkelingslanden. Bengalshirts staan nu online voor 30 dollar. Maar een schaars overwinningsshirt van de Bengals uit 1989 – ze verloren – staat op eBay voor 10.000 dollar, aldus de *LA Times*. So hold on to it.

### Baby Campbell

Model Naomi Campbell siert met baby de cover van het maartnummer van de Britse *Vogue*. Het meisje, zo'n negen maanden oud, is niet geadopteerd en dat is het enige dat Campbell erover kwijt wil. De naam en vader blijven onbekend. Het supermodel loopt op haar 51ste nog steeds shows voor onder meer Versace en Balmain.

# met een diepere laag

maand in Tokio verbleef, worden geprojecteerd. “Ze raken me nog steeds. Ik heb veel vrienden en een fijne familie, maar toch zit er in eenzaamheid iets wat mij aantrekt.” Kunstcriticus en schrijver Sacha Bronwasser doet ‘archeologisch’ onderzoek naar ideeën achter en materialen en technieken gebruikt in een werk uit de collectie *My Paper Crown* (2017).

Ontroerend onderdeel van de show is de scène gewijd aan het wandkleed waarin Kosters de hele garderobe van zijn overleden vader verwerkte. Zes vuilniszakken vol. Met 3,5 bij 2,5 meter het grootste textielwandkleed dat hij ooit maakte. Zijn broer Wibo Kosters, schrijver en voormalig stadsdichter van Deventer, schreef er een tekst bij. Een *masterpiece*, noemt Kosters het kleed zelf, en een zeer intensief project, waaraan hij met hulp van stagiairs zes maanden werkte.

“Het is heel dik en loodzwaar, de naaimachine stond op de vloer, daar trokken we het kleed onderdoor.” *Love Is All Alone, Together All Alone* staat erop. “Die gaat over het besef na het overlijden van een dierbare, dat je misschien eigenlijk altijd al alleen was. Als het kleed op een tentoonstelling hangt, merk ik dat mensen altijd de emotionele lading vatten. Daardoor is de emotionele waarde van textiel voor mij nog weer duidelijker geworden. En ook waarom het materiaal zo belangrijk is in het leven van iedereen.”

De kunstenaar wil zijn artistieke drijfveren

verder uitdiepen. “Als je zo eigengereid bent als ik, kun je erg op je eigen golf komen te zitten.” Naast Tokio verbleef Kosters daarom in 2019 (dankzij het toegekende Cultuurfonds Mode Stipendium) als artist in residence ook een tijd in Los Angeles, om er onderzoek te doen naar erotische kunst. Door die verblijven heb ik geleerd dat het fijn is om uit je veilige routine te stappen, en ook invloeden van buitenaf toe te laten. Ik ga sindsdien ook meer in conclaaf met mijn team. Niet dat ik hun adviezen altijd opvolg, maar ik luister er wel naar.”

Wat hoopt Kosters mensen na afloop van de show mee te geven? “Mijn werk wordt soms als

**Ontroerend is de scène over het kleed waarin Kosters de hele garderobe van zijn overleden vader verwerkte**

lichtvochtig gezien, terwijl het altijd heel serieus is, en er ook een bepaalde kwetsbaarheid en gevoeligheid in schuilt. Het zou fijn zijn als mensen alle diepere lagen van mijn werk beter leren kennen. Dat ze niet alleen maar denken: dat wordt een groot, kleurrijk spektakel en lachen. Daar is niets mis mee, maar er zit meer achter. Ik ga steeds verder in mijn zoektocht naar emoties.”

### Samen kunst ervaren

*De Grote Kunstshow* gaat voor het eerst langs vijf theaters reizen, met twee voorstellingen per stad. De première is op 12 maart in het Internationaal Theater Amsterdam. Er zit een missie achter *De Grote Kunstshow*, zegt Idema.

“Niks mis met kunstmusea, ik kom er ook graag, maar er zijn andere manieren waarop je kunst kunt overdragen, waardoor je een nog breder en loyaler publiek opbouwt, denk ik. Een deel van het museumpubliek heeft grote behoefte aan meer verhaal, diepgang en betekenis. Het in de Kunstshow samen ervaren van kunst, wordt zeer gewaardeerd. Dat is ook de kracht ervan, dat mensen samen in de zaal zitten en als één publiek aandachtig naar kunst kijken, in plaats van dat je in een museum als losse individuen langs de werken schuifelt.”

Informatie over de theaters en kaarten via [www.kunstshow.nl](http://www.kunstshow.nl)